

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Părintele Gherasim
Mikragiannanitul

Omul, monahul, inmograful

Tasos Mihalas

**Părintele Gherasim
Mikragiannanitul**

Omul, monahul, inmograful

Traducere din limba greacă:

Cristian Spătărelu

EDITURA EGUMENITA

2017

Cuprins

Prologul autorului	5
--------------------------	---

Capitolul I

Prima întâlnire cu părintele Gherasim

1. Călătoria în Sfântul Munte	9
2. Îl cunoașteam înainte de a-l întâlni	11

Capitolul II

Părintele Gherasim ca om și monah

1. Drumul lui pământesc	15
2. Om normal, simplu, cuvios	19
3. Omul dreptei măsurii, blând, cumpătat	21
4. Părintele era sociabil, ospitalier, aghiorit autentic	25
5. Om al rugăciunii	29
6. Om cu orizonturi largi	33
7. Doctorul faimos	39

Capitolul III

Experiențe monahale insuflate de Sfântul Duh

1. Ceata monahilor goi și desculți	47
2. Arătarea Sfântului Rafael	50
3. Reproșul Sfintei Irina	52
4. Împreună cu părintele Abimelec	53

Capitolul IV

Respect pentru **Monahii căutați**

1. Părintele nu era pe „listă”	57
2. Sfătuitor nevăzut	61
3. Câteva cazuri revelatoare	64
a) Schimbarea salvatoare	64
b) „Seminar pentru căsnicie”	67
c) Dramă cu final fericit	74
d) Dezlegarea unei căsătorii „creștine”	77
4. Părintele oferea posibilități	80
5. Avem nevoie de reînnoire întru Domnul	86

Capitolul V

Experiențe din Săptămâna Mare ale autorului

1. Mesajul Duminicii Floriilor	93
2. Cea mai sigură busolă	95
3. Slavă Ție, Dumnezeule	98

Capitolul VI

Părintele Gherasim ca inmograf

1. Câteva cuvinte introductive despre lucrarea lui	103
2. Despre rădăcinile inmografiei	108
3. Susținător înflăcărat al tradiției	110
4. Caracteristicile lingvistice ale lucrării părintelui	112
5. Manuscrise desăvârșite	115
6. Editarea lucrărilor sale	117
7. Traducerea lucrărilor sale	119

8. Numărul lucrărilor sale	120
9. Colecții locale	122
10. Poet deosebit de harismatic	124
11. „Mijloc” de lucrare misionară, rucodelie pentru simpla supraviețuire	128
12. O mică mostră-antologie a lucrărilor sale	131

Capitolul VII

Plecarea la Domnul a părintelui Gherasim

1. Povețe către fiii lui duhovnicești	135
2. Cuvioasa lui adormire	139

Capitolul VIII

**Distincții de onoare -
Mărturii despre părintele Gherasim**

1. Distincții	143
2. Cuvinte de cinstire adresate de patriarhul ecumenic	146
3. Mărturii ale oamenilor care l-au cunoscut	148
a) Părintele Gavriil Dionisiatul	150
b) Părintele Teoclit Dionisiatul	152
c) Părintele Metodie Metallinos	156
d) Părintele Georgios Kapsanis	159
e) O profesoară-teolog	162
f) Mitropolitul de Veria, Pantelimon	164
4. O carte mărturie	166

Prinos de recunoștință	169
-------------------------------------	-----

Bibliografie	171
---------------------------	-----

Capitolul I

Prima întâlnire cu părintele Gherasim

1. Călătoria în Sfântul Munte

Pe veșnic-pomenitul imnograf Gherasim Mikragiannanitul l-am cunoscut pe când eram student, datorită compatriotului meu, arhimandritul Metodie Metallinos, egumenul Mănăstirii Platytera din Kerkyra. Părintele Metodie și părintele Ierotei (de la aceeași mănăstire) programaseră o călătorie-pelerinaj la Sfântul Munte și mi-au propus să-i însoțesc. Am acceptat cu plăcere, foarte convins că voi fi răsplătit duhovnicește din această vizită făcută într-un loc sfânt despre care-i auzisem pe mulți vorbind, dar pe care nu-l vizitasem. Și o vizită în Sfântul Munte alături de doi „specialiști”, doi monahi, pentru care de mic copil aveam un adânc respect și încredere, era un bun prilej pe care în niciun caz nu trebuia să-l pierd. De altfel, nu mă temeam deloc că pe parcursul pelerinajului nostru cei doi clerici ar fi vrut să-mi îngrădească libertatea personală, obligându-mă să-mi însușesc obiceiurile

lor monahale, din care puteam să culeg învățături, dar pe care îmi era imposibil să le integrez în felul meu de viață, unde funcționau alte ritmuri și reguli. Am avut posibilitatea să mă conving și să respect încă o dată această atitudine a lor în Sfântul Munte, unde cei doi monahi n-au forțat rezistența mea tinerească și lumească încercând să-mi impună nevoițele pe care le practicau ei.

Astfel, din momentul în care ne-am urcat la Kerkyra în autobuzul care pleca spre Salonic și până ne-am întors acasă, după 13 zile (cu o pauză intermediară de două zile în Salonic), n-a fost nici o clipă în care să simt constrângere, plictiseală sau teamă lângă cei doi ieromonahi.

În restaurantele din orașele din drumul nostru, aceia mâncau mâncarea lor de post iar pe mine mă lăsau să aleg ce vreau, fiindcă „în Sfântul Munte va fi post”. De asemenea, pe când ei în camera lor de hotel își săvârșeau cu acribie slujbele pe care le obișnuiau la mănăstire – Ceasurile, Vecernia, Pavecernea etc. – niciodată nu și-au exprimat mirarea sau surprinderea că eu nu participam.

Dar nici în Sfântul Munte cei doi monahi iubitori de slujbe nu mă constrâneau, silindu-mă să particip la slujbele îndelungi ale monahilor, la care ei erau nelipsiți. Mă lăsau să mă odihnesc, după mersul istovitor din timpul zilei de la o mănăstire la alta. Doar după ce mai rămânea puțin din slujbă, în momentul în care preotul rostea

„Binecuvântată este Împărăția...”, părintele Iero-tei venea la chilia mea și bătea cu putere la ușă, strigând: „Hai, trezește-te, se apropie Evanghelia și peste puțin se termină slujba”.

Între opțiunile noastre pentru persoanele și locurile pe care urma să le vedem în Sfântul Munte se afla și întâlnirea cu veșnic-pomenitul Gherasim Mikragiannanitul, inmograful Marii Biserici a lui Hristos.

2. Îl cunoșteam înainte de a-l întâlni

Pe părintele Gherasim Mikragiannanitul îl cunoșteam cu mult înainte de a-l întâlni! Și pot spune că îl admiram ca pe un model care te inspiră. Poate pentru că încă de copil îi consideram oameni deosebiți pe cei care știau bine limba greacă veche: o limbă odihnitoare, puternică, curată, răsunătoare, atemporală, demnă, de sărbătoare.

Citsem sau auzisem psalmodiindu-se cântări compuse de părintele Gherasim și mă întrebam unde a găsit asemenea talent un călugăr, de la care cel mult mă așteptam să recite, și nu să compună cântări. Și întrucât era prima oară când aveam să întâlnesc un inmograf, stânjeneala mea era vădită (și justificată), cu cât se apropia clipa în care aveam să-l văd și să-l aud cum vorbește.

Rămăsesem peste noapte la obștea Danielelor (sunt mari zugrăvi de icoane, psalți excepționali și oameni cultivați) și dis-de-diminează am

pornit spre Schitul Sfânta Ana. Schitul Sfânta Ana – afundat în verdeață – are caracteristicile unui sat așezat pe coasta unui munte. Dispune de o vedere minunată spre mare, de o liniște absolută și constituie o chezășie statornică a lumii îndepărtate a cerului.

Am făcut un popas intermediar la Tomiți, o mică obște monahală aparținând de Schitul Sfânta Ana, care sunt foarte cunoscuți ca iscusiți lucrători în argint. I-am găsit la atelierul lor lucrând. Trei dintre ei lucrau manual, iar al patrulea, părintele obștii, pentru a-i sprijini duhovnicește și a nu uita scopul lor, citea texte din Sfinții Părinți și din Pateric. În Sfântul Munte se obișnuiește, chiar și în ceasul lucrului sau al mesei, să se citească din textele sfinte sau să se rostească rugăciuni, încât mintea să meargă pe drumul corect și să se micșoreze primejdia risipirii ei în stări stricăcioase...

Foarte aproape de chilia Tomiților este coliba unde trăia cu împreună-nevoitorii lui părintele Gherasim Mikragiannanitul, om al ascezei și rugăciunii, cu o operă de largă rezonanță în spațiul bisericesc. Prezența noastră acolo se vedea limpede că-l bucura. Iar faptul că micul nostru grup era îmbogățit de prezența preoților cu care părintele avea elemente bisericești comune și, prin urmare, posibilități de discuții folositoare, a fost pricina pentru care încă din prima clipă s-a făurit o atmosferă de familiaritate între noi.

În locul acela stăpâneau ordinea, frumusețea și armonia. Iar aceste însușiri prețioase veneau în ajutorul pelerinilor, care era firesc să simtă o nesiguranță sporită în acea regiune altfel pustie și de nestrăbătut. Cum să nu te inspire un asemenea peisaj, mă gândeam! Un asemenea ținut binecuvântat și înzestrat cu asemenea frumusețe, cum să nu făurească scânteii de inspirație oamenilor care locuiau acolo, cu consecințe pozitive în gândirea, în viața și în lucrările lor?

În discuțiile avute cu părintele Gherasim Mikragiannanitul nu exista o agendă. Părintele Metodie se împovăraseră cu îndatorirea de a vorbi cu el și în numele nostru. După întrebările elementare „De unde sunteți?”, „Veniți pentru prima oară în Sfântul Munte?” etc., părintele Metodie l-a rugat pe părintele Gherasim să accepte să ne vorbească despre viața și lucrarea sa. Acela, în mod cuvios și didactic, a preferat să-și satisfacă curiozitatea lui cerând informații despre Mănăstirea Platytera și despre viața bisericească din Kerkyra. A numit inmografia o treabă ușoară și și-a exprimat dorința ca și cei mai tineri să se ocupe cu aceasta, căci el va pleca într-o zi de pe pământ. La întrebarea părintelui Metodie, care sunt condițiile necesare pentru ca cineva să devină inmograf, părintele Gherasim a răspuns zâmbind: „Nu e nevoie de talent deosebit. Doar să crezi că cântările tale trimit mesaje care sunt de folos oamenilor”.

În jurnalul pe care-l țineam atunci, citesc: „Părintele Gherasim Mikragiannanitul îți provoacă pe bună dreptate respectul. Este un om care îmbină multe harisme: este cunoscător de săvârșit al limbii elene, poet minunat, simplu, serios, sociabil, respectuos, om al credinței. Deși cunoaște multe, nu-i place să arate. Este cumpătat la vorbă și nu vorbește niciodată despre sine. Pe acest om rodnic și creativ aș vrea mult să-l reîntâlnesc”.

Capitolul II

Părintele Gherasim ca om și monah

1. Drumul lui pământesc

Părintele Gherasim a văzut lumina soarelui la 5 septembrie 1904 în Epir, în satul Droviani, fiind primul copil al familiei. Numele lui de botez era Anastasie și l-a avut ca tată pe evlaviosul Ioannis Graika, sătean sărac din Sivris, regiunea Driinoupoli. Mama lui se numea Athina și se trăgea din Droviani. La șase ani după Anastasie, familia Graika a dobândit al doilea fiu, pe Kimonas.

Părintele Georgios Hrisostomos scrie despre părinții părintelui Gherasim, în cartea sa, *Părintele Gherasim Mikragiannanitul – Un chip contemporan din Sfântul Munte*: „Tatăl lui, simplu dar sever, i-a lăsat ca moștenire fiului său însușirile autodiscipliniei și lipsei de indulgență față de sine. Mama lui, generoasă și blândă, a fost neîndoielnic izvorul aproape tuturor harismelor lui trupești și sufletești. El recunoștea în mama sa temelia memoriei remarcabile și a agerimii duhovnicești care nu l-au părăsit niciodată”.